

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра міжнародних студій та суспільних комунікацій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету історії та
міжнародних відносин

/Андрейко В. І./

« 30 » 06 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЄВРОПЕЙСЬКА ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

Рівень вищої освіти	Магістр
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітня програма	Країнознавство
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	Українська

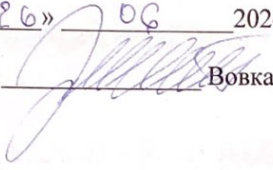
Ужгород – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Європейська та євроатлантична політика України» для здобувачів вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності спеціалізації «Міжнародні відносини» освітньої програми «Країнознавство».

Розробник: Тодоров І.Я., професор, доктор історичних наук, професор кафедри міжнародних студій та суспільних комунікацій

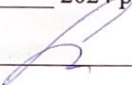
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
міжнародних студій та суспільних комунікацій

протокол № 9 від « 26 » 06 2024 р.

Завідувач кафедри Вовканич І. І.

Схвалено науково-методичною комісією факультету історії та міжнародних відносин

протокол № 7 від « 28 » 06 2024 р.

Голова науково-методичної комісії Мишко С.А.

1. Опис навчальної дисципліни

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування Показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1	1
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 6	1	1
	Лекції:	
	30	4
	Практичні (семінарські):	
	10	-
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	80	116

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Європейська та євроатлантична політика України» є надання **узагальнюючих** знань про реалізацію конституційного положення про інтеграцію країни до ЄС та НАТО

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК11. Здатність застосовувати сучасні знання у практичній діяльності.
- ЗК12. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами, як усно, так і письмово.
- ЗК13. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел, зокрема завдяки використанню інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК14. Уміння аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру та обґрунтовувати ухвалені рішення.
- ЗК16. Навички міжособистісної взаємодії та повага до різноманітності та багатокультурності.
- ЗК17. Здатність діяти з позиції соціальної відповідальності, займати активну життєву позицію.
- СК1. Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.
- СК2. Здатність ухвалювати обґрунтовані рішення щодо здійснення міжнародної та зовнішньополітичної діяльності.
- СК3. Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати ухвалені рішення.
- СК5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.
- СК6. Здатність використовувати для дослідження міжнародних відносин, суспільних комунікацій та для регіональних студій теоретичні та методологічні підходи політології, економічної та правової науки, міждисциплінарних досліджень.
- СК7. Здатність здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій, регіональних студій, професійно готувати аналітичні матеріали та довідки.
- СК8. Здатність організовувати та проводити міжнародні зустрічі та переговори, розробляти, аналізувати і оцінювати дипломатичні та міжнародні документи.
- СК9. Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.
- СК10. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.
- СК12. Здатність здійснювати комплексний пошук джерел різноманітного походження, типів та форм для системного аналізу, прогнозування та моделювання процесів і явищ у міжнародних відносинах.
- СК13. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію, доносити до фахівців і нефаківців складну країнознавчу та міжнародну інформацію у стислій формі усно та письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології.
- СК15. Здатність використовувати іноземні мови для здійснення інформаційно-пошукової,

аналітичної та комунікативної професійної діяльності.

- СК16. Здатність і готовність до виявлення, аналізу та інтерпретації суспільно-політичних та соціально-економічних процесів у країнах і регіонах світу з урахуванням їх конфесійної та культурно-історичної специфіки.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни *«Європейська та євроатлантична політика України»* є опанування таких навчальних дисциплін рівня вищої освіти «бакалавр»:

Зовнішня політика України
 Європейський Союз у міжнародних відносинах
 Міжнародні організації
 Дипломатія України
 Міжнародні відносини та світова політика

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми *«Європейська та євроатлантична політика України»*, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

- ПРН1. Знати та розуміти природу, джерела та напрями еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.
- ПРН3. Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.
- ПРН4. Аналізувати та оцінювати проблеми міжнародної та національної безпеки, міжнародні та інтернаціоналізовані конфлікти, підходи, способи та механізми забезпечення безпеки у міжнародному просторі та у зовнішній політиці держав.
- ПРН5. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав.
- ПРН7. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми (зокрема екологічні) та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.
- ПРН8. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами усно і письмово, з професійних і наукових питань.
- ПРН12. Формулювати задачі моделювання, створювати та досліджувати моделі об'єктів і процесів міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.
- ПРН13. Брати участь у професійній дискусії у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій, поважати опонентів і їхні точки зору, доносити до фахівців та широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з фахових проблем.
- ПРН15. Аналізувати зовнішню політику та міжнародні зв'язки України в контексті її головної стратегічної мети – європейської та євроатлантичної інтеграції.
- ПРН16. Розуміти теорію та практику транснаціональних відносин і транскордонного співробітництва в сучасній системі міжнародних відносин.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Європейська та євроатлантична політика України»:

РН1. Знати та розуміти сутність, напрями та еволюцію європейської та євроатлантичної політики України.

РН3, РН5. Здатність і готовність здійснювати збирання, оброблення та інтерпретацію інформації з проблем європейської та євроатлантичної інтеграції України, використовуючи традиційні та сучасні методи, для отримання нових знань та розв'язання практичних задач у сфері зовнішньої політики.

РН4. Вміння аналізувати проблеми та механізми національної безпеки України та її посилення шляхом європейської та євроатлантичної інтеграції країни.

РН7. Оцінювати та аналізувати внутрішні та зовнішні проблеми України, що стоять на шляху її європейської та євроатлантичної інтеграції, а також пропонувати підходи до вирішення таких проблем.

РН8, РН13. Здатність здійснювати професійну дискусію та комунікувати в різному, зокрема професійному, середовищі, а також здатність без змістовних втрат доносити до фахівців і нефахівців складну інформацію, пов'язану з європейською та євроатлантичною політикою України.

РН12. Вміння моделювати різні ситуації та будувати сценарії можливих процесів, пов'язаних з європейською та євроатлантичною інтеграцією України.

РН15. Оцінювати та аналізувати міжнародні зв'язки України крізь призму її головної стратегічної мети – європейської та євроатлантичної інтеграції, що закріплена в конституції країни.

РН16. Розуміти роль і значення транскордонного співробітництва в процесах європейської інтеграції України.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- 1) доповіді та активна робота на семінарських заняттях;
- 2) виконання ряду тестових завдань із пройдених тем;
- 3) написання рефератів та есе;
- 4) презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- 5) участь та виступи на наукових заходах;
- 6) інші види індивідуальних та групових завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми *поточного* контролю включають бали за роботу на семінарських, практичних, виконання тестів до тем, а також оцінювання всіх видів самостійної роботи, запланованих у робочій програмі навчальної дисципліни.

Форма *модульного* контролю має на меті оцінити знання, вміння та практичні навички, набуті під час засвоєння теоретичного і практичного матеріалу після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни. Модульна контрольна робота проводиться у письмовій формі за окремими варіантами з трьома рівнями складності.

Форма *підсумкового* контролю з дисципліни «Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах» (екзамен) визначається в освітній програмі спеціальності, відображається в навчальному плані та проводиться усно за заздалегідь підготовленими екзаменаційними білетами.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота										Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	50	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	25
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	-	-
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	-
Письмове тестування при тематичному оцінюванні		
Презентація	1	10
Есе	1	15
...		
Модульна контрольна робота	1	50
Разом		100

**Критерії оцінювання модульної контрольної роботи
та підсумкового семестрового контролю**

<i>Рівні навчальних досягнень</i>	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		<i>Теоретична підготовка</i>	<i>Практична підготовка</i>
		Студент	
<i>Відмінний</i>	100...90	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань.	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує передбачені програмою завдання; використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
<i>Достатній</i>	89...74	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
<i>Задовільний</i>	73...60	володіє навчальним матеріалом поверхнево, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
<i>Незадовільний</i>	59...35	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
<i>Неприйнятний</i>	34...1	студент не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Історичні, ідеологічні та геополітичні передумови європейського та євроатлантичного покликання України.

Історичні, ідеологічні та геополітичні засади європейського та євроатлантичного покликанню України. Вплив минулих подій, культурних факторів та геополітичного положення на формування інтеграційної стратегії країни. Важливість цих передумов для визначення місця України в європейському та євроатлантичному контексті.

Тема 2. Політичні та правові засади європейської та євроатлантичної інтеграції України.

Політичне та правове підґрунття європейської та євроатлантичної інтеграції України. Ключові аспекти, демократичні принципи, правовий порядок, реформаторські зусилля. Освітлюється важливість відповідності національного законодавства європейським стандартам, а також акцентується на ролі політичних сил у забезпеченні успішної інтеграції України.

Тема 3. Верховна Рада України в європейському та євроатлантичному співробітництві.

Український парламент в контексті європейського та євроатлантичного співробітництва. Внесок Верховної Ради в інтеграційні процеси, її участь у прийнятті реформаторських законів та гармонізації законодавства з європейськими стандартами. Досягнення та виклики, з якими стикається Верховна Рада, впливаючи на траєкторію європейської та євроатлантичної інтеграції України.

Тема 4. Центральні органи виконавчої влади в європейській та євроатлантичній інтеграції. Офіс віцепрем'єра з європейської та євроатлантичної інтеграції.

Місце центральних органів виконавчої влади, Офісу віцепрем'єра з європейської та євроатлантичної інтеграції в контексті європейської та євроатлантичної інтеграції України. Їхня роль у впровадженні реформ, сприянні дотриманню європейських стандартів, координації зусиль для досягнення інтеграційних цілей. Аналізуються досягнення та виклики цих органів у важливому напрямку розвитку України.

Тема 5. Судова влада в реальному наповненні європейського та євроатлантичного покликання України.

Роль судової влади в конкретному втіленні європейських та євроатлантичних устремлень України. Вплив судової системи на реформування правового середовища, боротьбу з корупцією, забезпечення прав людини та розвиток демократії. Досягнення та виклики у цій сфері, необхідність незалежності та ефективності судових органів для забезпечення реального прогресу в інтеграційних процесах.

Тема 6. Українські регіони в європейській та євроатлантичній інтеграції України.

Внесок українських регіонів у процеси європейської та євроатлантичної інтеграції України. Ключові аспекти співпраці різних регіонів, зокрема Донбасу, Київщини, Галичини тощо з європейськими та атлантичними партнерами, включаючи впровадження реформ, підтримку демократичних стандартів, розвиток економіки та культурний обмін. Роль регіональних ініціатив у зміцненні загальної інтеграційної динаміки країни та підкреслює важливість об'єднання зусиль всіх регіонів для досягнення спільних європейських та атлантичних цілей.

Тема 7. Закарпаття в європейській та євроатлантичній інтеграції України.

Роль та перспективи закарпатського регіону в процесах європейської та євроатлантичної інтеграції України. Основні аспекти взаємодії Закарпаття з європейськими та атлантичними структурами, зокрема в контексті реалізації реформ, підтримки демократичних цінностей та економічної співпраці. Важливість Закарпаття як передової площадки для України на шляху до європейської інтеграції та набуття членства в НАТО.

Тема 8. Європейський та євроатлантичний вибір в програмах та діяльності українських політичних партій та політичних лідерів.

Відображення європейського та євроатлантичного напрямку в програмах та діяльності політичних партій та політичних лідерів України. Основні політичні силуети, які підтримують інтеграційний курс країни. Способи здійснення сприяння європейським та атлантичним цілям. Різноманітні підходи, стратегії та акценти, що використовуються політичними партіями та лідерами для активізації інтеграційних процесів, зокрема в контексті реформ, зовнішньополітичних позицій та зміцнення співпраці з Європейським союзом та НАТО.

Тема 9. Недержавні громадські організації в реалізації європейського та євроатлантичного покликання України.

Роль недержавних громадських організацій у втіленні європейського та євроатлантичного векторів розвитку України. Внесок цих організацій у підтримку та сприяння інтеграційним процесам країни в європейські та атлантичні структури. Особлива увага їхнім зусиллям у сприянні реформам, зміцненні демократії та правової державності, а також у формуванні позитивного іміджу України на міжнародній арені. Аналізуються ключові аспекти співпраці між державними органами та громадськими організаціями для досягнення спільних європейських та атлантичних цілей України.

Тема 10. Сучасні тенденції та основні напрями співробітництва між ЄС та НАТО й Україною. Перспектива членства України в ЄС та НАТО в умовах повномасштабної російської агресії.

Актуальні аспекти співробітництва між Європейським Союзом та Північноатлантичним Альянсом (НАТО) та Україною. Ключові напрями цієї співпраці та перспективи членства України в обох організаціях. Виклики, що виникають у зв'язку з російською агресією та її впливом на шлях України до інтеграції. Можливість членства України в ЄС та НАТО в умовах активної російської агресії, важливість оборони суверенітету та безпеки країни в цьому контексті.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
1-й семестр						
Тема 1. Історичні, ідеологічні та геополітичні передумови європейського та євроатлантичного покликання України	9	4		-	-	5
Тема 2. Політичні та правові засади європейської та євроатлантичної інтеграції України.	9	4	2	-	-	5
Тема 3. Верховна Рада України в європейського та євроатлантичному співробітництві.	12	2		-	-	10
Тема 4. Центральні органи виконавчої влади в європейській та євроатлантичній інтеграції – офіс віцепрем'єра з європейської та євроатлантичної	14	2	2	-	-	10

інтеграції.						
Тема 5. Судова влада в реальному наповненні європейського та євроатлантичного покликання України.	12	2		-	-	10
Тема 6. Українські регіони в європейській та євроатлантичній інтеграції України.	16	4	2	-	-	10
Тема 7. Закарпаття в європейській та євроатлантичній інтеграції України.	14	2	2	-	-	10
Тема 8. Європейський та євроатлантичний вибір в програмах та діяльності українських політичних партій та політичних лідерів.	14	4		-	-	10
Тема 9. Недержавні громадські організації в реалізації європейського та євроатлантичного покликання України.	9	4		-	-	5
Тема 10. Сучасні тенденції та основні напрями співробітництва між ЄС та НАТО й Україною. Перспектива членства України в ЄС та НАТО в умовах повномасштабної російської агресії.	9	2	2			5
Модульна контрольна робота	2	-	-	-	-	
Разом за модуль	120	30	10	-	-	80
Разом за семестр	120	30	10	-	-	80

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		денна	Заочна
1	Тема 1. Політичні та правові засади європейської та євроатлантичної інтеграції України.	2	-
2	Тема 2. Центральні органи виконавчої влади в європейській та євроатлантичній інтеграції – офіс віцепрем'єра з європейської та євроатлантичної інтеграції.	2	-
3	Тема 3. Українські регіони в європейській та євроатлантичній інтеграції України.	2	-
4	Тема 4. Закарпаття в європейській та євроатлантичній інтеграції України.	2	-
10	Тема 5. Перспектива членства України в ЄС та НАТО в умовах повномасштабної російської агресії.	2	-
Разом		10	-

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		денна	Заочна
1	Тема 1. Історичні, ідеологічні та геополітичні передумови європейського та євроатлантичного покликання України	5	15
2	Тема 2. Політичні та правові засади європейської та євроатлантичної інтеграції України.	5	15
3	Тема 3. Верховна Рада України в європейського та євроатлантичному співробітництві.	10	10
4	Тема 4. Центральні органи виконавчої влади в європейській та євроатлантичній інтеграції – офіс віцепрем'єра з європейської та євроатлантичної інтеграції.	10	12
5	Тема 5. Судова влада в реальному наповненні європейського та євроатлантичного покликання України.	10	10
6	Тема 6. Українські регіони в європейській та євроатлантичній інтеграції України.	10	12
7	Тема 7. Закарпаття в європейській та євроатлантичній інтеграції України.	10	10
8	Тема 8. Європейський та євроатлантичний вибір в програмах та діяльності українських політичних партій та політичних лідерів.	10	10
9	Тема 9. Недержавні громадські організації в реалізації європейського та євроатлантичного покликання України.	5	11
10	Тема 10. Сучасні тенденції та основні напрями співробітництва між ЄС та НАТО й Україною. Перспектива членства України в ЄС та НАТО в умовах повномасштабної російської агресії.	5	11
Разом		80	116

6.5. Індивідуальні завдання

Тематика рефератів

- Інституційні відмінності НАТО й Організації Варшавського договору.
- Військова політика НАТО та європейська безпека.
- Трансформація організації Північноатлантичного договору як реакція на нові виклики і загрози для світової безпеки.
- Регіональний вимір євроатлантичної інтеграції.
- Проблеми вступу України в євроатлантичні структури.
- Проблеми формування системи колективної безпеки в Європі.
- Євроатлантичне співробітництво у воєнній сфері.
- Національна безпека України: аспект євроатлантичного співробітництва.
- Північноатлантичний оборонний союз: основні етапи становлення.
- Роль НАТО у забезпеченні європейської безпеки.
- Роль міфів у системі публічного управління (на прикладі хибних стереотипів про НАТО).
- Започаткування відносин Україна – НАТО.
- Приєднання України у 1994 р. до програми НАТО “Партнерство заради миру”.

14. Незалежна, демократична та стабільна Україна – один з ключових факторів забезпечення стабільності в Центрально-Східній Європі
15. Розробка програми співпраці між Україною та НАТО.
16. Стратегічні цілі та пріоритети України.
17. План дій щодо членства в НАТО (ПДЧ).
18. Поглиблення і розширення стосунків України з НАТО – запорука її успішного наближення до Європейського Союзу.
19. Невигідність дотримання Україною позаблокового статусу.
20. Позитивні наслідки виконання Україною критеріїв членства в НАТО.
21. Надання НАТО допомоги Україні у ліквідації наслідків стихійних лих та техногенних катастроф
22. Допомога НАТО Україні в підготовці цивільних спеціалістів для Міністерства оборони.
23. Створення в Україні завдяки грантам НАТО науково-освітньої мережі УРАН. Визначення науковим комітетом НАТО пріоритетних галузей наукових досліджень.
24. Військова сфера – найбільша сфера практичного співробітництва України з НАТО.
25. Діяльність в Києві Центру інформації та документації НАТО
26. Діяльність в Києві Офісу зв'язку НАТО
27. Підтримка Україною миротворчих операцій НАТО
28. Оперативна сумісність із збройними силами інших країн НАТО
29. Перехід на стандарти НАТО – нові можливості доступу України на ринки збуту військової техніки та озброєнь.
30. Еволюція ставлення громадян до вступу України в НАТО
31. Стан поінформованості громадян України щодо НАТО.
32. Базові принципи Вашингтонського договору 4 квітня 1949 р.
33. Трансформація та розширення НАТО
34. Північноатлантична рада – найвищий орган НАТО
35. Колективна оборона – головне завдання Альянсу.
36. НАТО – структура європейської колективної безпеки.
37. НАТО – втілення життєво важливих партнерських відносин між Європою і Північною Америкою.
38. Демократичний характер НАТО.
39. Співробітництво НАТО – ЄС.
40. Роль НАТО в сучасному світі.
41. Євроатлантична безпека і роль НАТО на пострадянському просторі.
42. Хартія про особливе партнерство між Україною і НАТО.
43. Громадська Ліга Україна – НАТО.
44. Співробітництво України з НАТО в інформаційній сфері.
45. Співробітництво України з НАТО в економічній сфері.
46. Співробітництво України з НАТО в науковій сфері.
47. Співробітництво України з НАТО в освітньо-технічній сфері.
48. Парламентський вимір співробітництва України з НАТО.
49. Співпраця України з НАТО у військовій сфері.
50. Членство в НАТО – найперше завдання України на шляху впровадження євроатлантичної моделі розвитку.
51. Переваги членства України в НАТО.
52. Фінансовий аспект членства України в НАТО.
53. Інтеграція України до НАТО – прояв самобутності української нації, її історичної належності до європейського простору.

54. Відповідність українського законодавства курсу України на вступ до НАТО.
55. Україна і НАТО в системі європейської безпеки.
56. Формування об'єктивної громадської думки щодо набуття Україною членства в НАТО.
57. Еволюція позиції політичних еліт України щодо євроінтеграції.

Тематика есе

1. Причини підписання Північноатлантичного договору 1949 р. та його основні положення.
2. НАТО як базовий механізм колективної безпеки в Європі: структура, збройні сили та особливості функціонування.
3. Етапи розширення НАТО та перспективи подальшої діяльності.
4. Євроатлантична інтеграція України: подолання стереотипів та міфів.
5. Євроатлантична інтеграція України як стратегічний напрямок зовнішньої політики України.
6. Річні національні програми Україна – НАТО
7. Чому НАТО потребує членства України і чому Україна потребує членства в НАТО.
8. Місце України в системі світової безпеки.
9. Вступ до НАТО: українська перспектива.
10. НАТО як організація колективної безпеки.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання – мультимедійний проєктор.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Артёмов І.В., Віднянський С.В., Тодоров І.Я., Токар П.В. Європейська та євроатлантична інтеграція України: стан і перспективи реалізації (2014-2022 рр.). Монографія. – Ужгород, УжНУ, 2022. – 284 с.
2. Бжезінський З. Велика шахівниця. – К.: Основа, 2000. – 284 с.
3. Міжнародна та регіональна безпека: навчальний посібник / О.В. Потехін, Ю.А. Клименко, І.Я. Тодоров, В.І. Андрейко. – Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2024. – 312 с.
4. Політична безпека України: проблеми політичного і державного правління. Прогнозна оцінка, механізми забезпечення : аналітична записка. – Київ: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2023. – 64 с.
5. Потехін О., Клименко Ю. Геополітика проти безпеки: союзницьке стримування агресії в Європі ХХ – початку ХХІ ст. – К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2023. – 552 с.
6. Потехін О., Тодоров І. Зовнішня політика та міжнародне становище України за часів Президента Петра Порошенка очима експертів // Зовнішні справи. – 2019. – № 2-5.

7. Рущенко І. Війна цивілізацій: анатомія російсько-українського конфлікту. – Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2020. – 436 с.
8. Тодоров І.Я. Історичні, геополітичні та політико-правові засади співробітництва України та НАТО // Культурологічний часопис «І». – 2014. – Число 77. – С. 84-108.
9. Тодоров І.Я. Річні національні програми як інструмент євроатлантичної інтеграції України. // Геополітика України: історія і сучасність: збірник наукових праць. Вип. 2 (21). Ред. кол.: І.В.Артёмов (голова) та ін. – Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2018. – С. 52-68.
10. Тодоров І.Я. Дороговказ інтеграції // Україна до НАТО. – 2020. – № 1(3). Січень-лютий. – С. 32-36.
11. Тодоров І.Я. Конституційне закріплення євроатлантичного покликання України // Українське державотворення. – 2020. – № 3. – С. 21-25.
12. Тодоров І.Я. Українсько-угорські відносини у вимірі євроатлантичних прагнень України // Україна дипломатична. Науковий щорічник. Випуск XXI. Головні редактори А.Денисенко, В.Власенко. – К.: Генеральна дирекція з обслуговування іноземних представництв, 2020. – С. 645-657.
13. Тодоров І. Євроатлантична інтеграція України. Історія та сучасність. Навчальний посібник. – Ужгород: УжНУ, 2022. – 391 с.
14. Тодоров І.Я. Запрошення України до НАТО як тригер нашої перемоги // Розумовські зустрічі: збірник наукових праць / Сіверський центр післядипломної освіти; Сіверський інститут регіональних досліджень. – Чернігів: Сіверський центр післядипломної освіти, 2024. Вип. 11. – С. 70-77.
15. Todorov I. Integracja euroatlantycka Ukrainy: retrospektywa i perspektywy // NATO-Polska-Ukraina. Partnerstwo dla Pokoju. 20 lat później / Redakcja Dominik Łazarz Daniel Szeligowski. – Rzeszów, 2014. – S. 25-34.
16. Todorov I. Annual national programs an instrument of Euro-Atlantic integration of Ukraine // UA: UKRAINE ANALYTICA / Transatlantic Unity. Issue 4 (14), 2018. – P. 26-31.
17. Todorov I. Security dimension of cross-border cooperation in Central and Eastern Europe // Proceedings of the 6-th International Conference "Regional Sustainable Development through Competitiveness, Innovation and Human Capital": 6-9 November 2019, Carei, Romania / coord.: Olimpia Neagu. – Cluj-Napoca : Risoprint, 2019. – P. 171-191.

Допоміжна література

1. Власюк, О., Кононенко, С. Кремлівська агресія проти України: роздуми в контексті війни. – К.: НІСД, 2017.
2. Вовканич І., Тодоров І. Руйнація правових засад міжнародної безпеки і реакція з боку ЄС та НАТО // Miedzynarodowe konsekwencje konfliktu zbrojnego na Ukrainie Redakcja naukowa Tadeusz Kubaczyk, Slawomir Piotrowski, Marek Zyla. Warszawa, Akademia Obrony Narodowej, 2016. – С. 200-213.
3. Горбулін В. Світова гібридна війна: український фронт. – К.: НІСД, 2017.
4. Зовнішня політика України — 2015: стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети / За ред. Г.М. Перепелиці. — К.: ВД «Стилос», 2016.
5. Капітоненко, М. Теорія міжнародних відносин. – Чернівці: Книги-XXI, 2019.
6. Мала енциклопедія міжнародної безпеки / За заг. ред. Ю.Л.Бошицького та О.В.Потехіна, І.Я.Тодорова – К.: Вид-во Європейського університету, 2012.
7. Наїм М. Занепад влади. – К.: Форс Україна, 2017.
8. Огризко В.С. Розпад Росії: загроза чи шанс? К.: ДП «ГДП», 2021.
9. Парахонський Б., Яворська Г. Онтологія війни і миру: безпека, стратегія, смисл. – К.: НІСД, 2019.

10. Перепелиця, Г. Україна – Росія: війна в епоху співіснування. – К.: Стилос, 2015.
11. Північноатлантичний альянс: історія, структура, функція, відносини з Україною: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів та слухачів магістерської підготовки за напрямом «Державне управління» / Кол. авт.; за заг. ред. професора Д.І.Дзвенчука. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2012. – 588 с.
12. Потехін О., Тодоров І. Зовнішня політика та міжнародне становище України за часів Президента Петра Порошенка очима експертів. Частина перша // Зовнішні справи. – 2019. - № 2-3, С. 12-18.
13. Потехін О., Тодоров І. Зовнішня політика та міжнародне становище України за часів Президента Петра Порошенка очима експертів. Частина друга // Зовнішні справи. – 2019. - № 4-5, С. 11-18.
14. Рущенко І.П. Російсько-українська гібридна війна: погляд соціолога: Монографія. Харків: ФОП Павленко О.Г., 2015.
15. Рущенко І. П. Ідеологія рашизму : монографія / І. П. Рущенко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. - 276 с.
16. Снайдер Т. Шлях до несвободи. Львів: Човен, 2020.
17. Ткаченко В. «Путінізм»: шовінізм пострадянського реваншу. Проектний звіт. – К.: Знання України, 2015.
18. Ткаченко В. Росія: ідентичність агресора. – К.: Академія, 2016.
19. Хаас Р. Розхитаний світ. Зовнішня політика Америки і криза старого ладу. – Київ: Основи, 2019.
20. Foreign Affairs. Was NATO Enlargement a Mistake? Foreign Affairs Asks the Experts. 2022. April 19. URL: <https://www.foreignaffairs.com/ask-the-experts/2022-04-19/was-nato-enlargement-mistake>
21. Gizicki W., Todorova N., Todorov I. International and Regional Security. Perspective of Poland and Ukraine. Bezpieczeństwo międzynarodowe i regionalne. Perspektywa Polski i Ukrainy. Publishing Series Studia Sądecko-Lubelskie /Scientific Ed. Dorota Gizick. Lublin: Instytut Sądecko-Lubelski, 2017.
22. Pommerin R. Clausewitz Goes Global: Carl von Clausewitz in the XXI century.- Berlin: Miles Verlag, 2014.
23. Ruane K. Churchill and the Bomb in War and Cold War. – L. – New York, NY: Bloomsbury, 2016.
24. Todorova N., Todorov I. Russia`s Aggression against Ukraine: a Challenge to Democratic Values // Kobe Gakuin Economic Papers. 2019 Vol. 51. - No 3. - P. 13-27.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. https://europa.eu/european-union/index_en—офіційний сайт Європейського Союзу
2. <http://www.nato.int/cps/uk/natolive/index.htm> – офіційний сайт НАТО
3. <http://mfa.gov.ua/ua> – офіційний сайт Міністерства закордонних справ України
4. <http://www.rada.gov.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України
5. <http://www.kmu.gov.ua/> www.kmu.gov.ua/офіційний сайт Кабінету Міністрів
6. <http://www.president.gov.ua> - офіційний сайт Президента України
7. <http://www.un.org> - офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй
8. <http://eeas.europa.eu/delegations/Ukraine> – офіційний сайт Представництва ЄС в Україні
9. <http://www.nato.int/cps/uk/natohq/topics> - сайт Центру інформації і документації НАТО в Києві
10. <http://www.niss.gov.ua/> - офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень при Президентіві України

11. <http://www.razumkov.org.ua/> - сайт Центру імені О.Разумкова
12. <http://dif.org.ua/> - сайт Фонду «Демократичні Ініціативи» імені Лька Кучеріва
13. <http://www.irf.ua/> - сайт Міжнародного Фонду «Відродження»
14. <http://institutes.lnu.edu.ua/european-integration/> - сайт інституту Європейської інтеграції ЛНУ
15. <http://www.ispc.org.ua/> - Сайт Центру міжнародної безпеки та партнерства ЛНУ
16. <http://iwr.org.ua/> - сайт Інститут Світової політики
17. <http://neweurope.org.ua/> - сайт Центру «Нова Європа»
18. <http://intsecurity.org/> - сайт Центру міжнародної безпеки
19. <https://www.ices.org.ua/> - сайт Інституту центральноєвропейської стратегії